DOMSTOLENS DOM (Tredje Afdeling)

3. juli 2001 *

I sag C-297/00,

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved B. Mongin, som befuldmægtiget, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøger,

mod

Storhertugdømmet Luxembourg, først ved P. Steinmetz, derefter ved J. Faltz, som befuldmægtigede,

sagsøgt,

angående en påstand om, at det fastslås, at Storhertugdømmet Luxembourg har tilsidesat de forpligtelser, der påhviler det i henhold til artikel 249 EF og artikel 2 i Rådets direktiv 98/35/EF af 25. maj 1998 om ændring af direktiv 94/58/EF om minimumsuddannelsesniveauet for søfartserhverv, idet det ikke inden for den

* Processprog: fransk.

fastsatte frist har sat de love og administrative bestemmelser, herunder eventuelle sanktionsbestemmelser, i kraft, der er nødvendige for at efterkomme direktivet,

har

DOMSTOLEN (Tredje Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, C. Gulmann, og dommerne J.-P. Puissochet og J.N. Cunha Rodrigues (refererende dommer),

generaladvokat: C. Stix-Hackl
justitssekretær: R. Grass,

på grundlag af den refererende dommers rapport,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 10. maj 2001,

afsagt følgende

Dom

1 Ved stævning indleveret til Domstolens Justitskontor den 3. august 2000 har Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber i medfør af artikel 226 EF anlagt sag med påstand om, at det fastslås, at Storhertugdømmet Luxembourg har

tilsidesat de forpligtelser, der påhviler det i henhold til artikel 249 EF og artikel 2 i Rådets direktiv 98/35/EF af 25. maj 1998 om ændring af direktiv 94/58/EF om minimumsuddannelsesniveauet for søfartserhverv (EFT L 172, s. 1, herefter »direktivet«), idet det ikke inden for den fastsatte frist har sat de love og administrative bestemmelser, herunder eventuelle sanktionsbestemmelser, i kraft, der er nødvendige for at efterkomme direktivet.

2 I direktivets artikel 2 hedder det:

»1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest den 1. juli 1999 eller, hvis tidligere, et år efter datoen for vedtagelsen af dette direktiv.

2. Når medlemsstaterne vedtager nævnte love og administrative bestemmelser, skal disse indeholde en henvisning til dette direktiv eller ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for denne henvisning fastsættes af medlemsstaterne.

3. Medlemsstaterne fastsætter de sanktioner, der skal anvendes i tilfælde af overtrædelse af de nationale bestemmelser i henhold til dette direktiv, og skal træffe alle de nødvendige foranstaltninger for anvendelse af disse sanktioner. Sanktionerne skal være effektive, stå i forhold til overtrædelsen og have en afskrækkende virkning.

4. Medlemsstaterne meddeler omgående Kommissionen teksten til alle bestemmelser, som de vedtager på det område, der er omfattet af dette direktiv. Kommissionen underretter de øvrige medlemsstater herom.«

3 Da direktivet blev vedtaget den 25. maj 1998, skulle de nødvendige foranstaltninger til gennemførelsen af det sættes i kraft senest den 25. maj 1999.

4 Da Kommissionen ikke havde modtaget nogen meddelelse fra den luxembourgske regering om foranstaltningerne til gennemførelse af direktivet, opfordrede den ved skrivelse af 20. august 1999 Storhertugdømmet Luxembourg til at fremsætte sine bemærkninger hertil inden to måneder.

5 Da denne skrivelse ikke blev besvaret, fremsatte Kommissionen den 24. januar 2000 en begrundet udtalelse, hvori det blev fastslået, at Storhertugdømmet Luxembourg havde tilsidesat de forpligtelser, der påhviler det i medfør af direktivet, idet det ikke havde truffet de foranstaltninger, der er nødvendige for at efterkomme det. Kommissionen opfordrede Storhertugdømmet Luxembourg til at træffe de nødvendige foranstaltninger til at rette sig efter udtalelsen inden to måneder fra meddelelsen heraf.

6 I sin svarskrivelse af 13. april 2000 anførte den luxembourgske regering, at såvel den internationale konvention af 1978 om uddannelse af søfarende, om sønæring og om vagthold (herefter »STCW-konventionen«) som koden om uddannelse af søfarere, om sønæring og om vagthold (herefter »STCW-koden«) samt de tekniske bilag hertil finder anvendelse i luxembourgsk ret, og at foranstaltningerne til den administrative gennemførelse af disse tekster er meddelt Den Internationale Søfartsorganisation (herefter »IMO«). Ifølge den luxembourgske regering opfylder Storhertugdømmet Luxembourg allerede i vidt omfang de forpligtelser, der følger af direktivet, for så vidt som dette i vid udstrækning er en gentagelse af indholdet i STCW-koden og de tekniske bilag hertil. Den luxembourgske regering har imidlertid erkendt, at der ikke i de nationale foranstaltninger er henvist til direktivet, og at en formel gennemførelse af dette er nødvendig for at opfylde de forpligtelser, der følger af fællesskabsretten. Regeringen tilføjede, at et lovforslag herom snart ville blive forelagt parlamentet.

7 Ved et møde den 12. juli 2000 i det udvalg, der er oprettet i henhold til artikel 13 i Rådets direktiv 94/58/EF af 22. november 1994 om minimumsuddannelsesniveauet for søfartserhverv (EFT L 319, s. 28), bekræftede den luxembourgske delegation, at foranstaltningerne til gennemførelse af direktivet i luxembourgsk ret var ved at blive vedtaget.

8 Kommissionen har i stævningen anført, at medlemsstaterne i henhold til artikel 249, stk. 3, og artikel 10, stk. 1, EF skal træffe alle de nødvendige foranstaltninger til at gennemføre direktiverne i deres retsorden inden udløbet af den fastsatte frist og underrette Kommissionen om disse foranstaltninger. Disse forpligtelser er gentaget i direktivets artikel 2.

9 Kommissionen har anført, at den luxembourgske regering ikke har underrettet den om de bestemmelser i national ret, der er vedtaget på de områder, direktivet gælder for. Endvidere er Kommissionen ikke i besiddelse af andre oplysninger, hvoraf det kan sluttes, at Storhertugdømmet Luxembourg har rettet sig efter direktivet, navnlig dets artikel 2. Følgelig har Storhertugdømmet Luxembourg ikke opfyldt de forpligtelser, der påhviler det i henhold til fællesskabsretten.

10 Kommissionen har i replikken anført, at det ikke er udelukket, at gennemførelsen af et direktiv kan have form af ratificering af en international konvention, hvis bestemmelser er identiske med bestemmelserne i det pågældende direktiv. I så fald skal ratificeringen og konventionen også offentliggøres på en sådan måde, at betingelserne om en klar og sikker retstilstand er opfyldt i overensstemmelse med Domstolens praksis (dom af 6.5.1980, sag 102/79, Kommissionen mod Belgien, Sml. s. 1473). Medlemsstaten skal fastsætte klare retsregler, som sikrer, at konventionen anvendes fuldt ud, navnlig til fordel for borgerne, når den skaber rettigheder for dem. Desuden skal de erhvervsdrivende underrettes om, at konventionen er integreret i fællesskabsretten gennem direktivet, og at den derfor indirekte er undergivet Domstolens retlige prøvelse.

11 Ifølge Kommissionen står det fast, at disse betingelser ikke er opfyldt i den foreliggende sag, hvilket fremgår af, at Storhertugdømmet Luxembourg havde til hensigt formelt at gennemføre direktivet ved at ændre lov at 9. november 1990 om oprettelse af et offentligt luxembourgsk søfartsregister (herefter »lov af 9. november 1990«) og lov af 14. april 1992 om indførelse af en kodeks vedrørende sanktioner og disciplinære foranstaltninger for handelsflåden (herefter »lov af 14. april 1992«).

12 Den luxembourgske regering har henvist til, at det i lov af 9. november 1990, som ændret, anføres, at STCW-konventionen udgør en integrerende del af loven. Endvidere er STCW-koden og ændringerne i de tekniske bilag ved storhertugelige anordninger af 29. januar 1997 og 13. september 1999 blevet offentliggjort i *Mémorial (Journal officiel du grand-duché de Luxembourg)*, for at de kan få retsvirkninger. Følgelig finder såvel STCW-konventionen og STCW-koden samt de tekniske bilag anvendelse i luxembourgsk ret. Desuden er de administrative gennemførelsesforanstaltninger meddelt IMO.

13 Regeringen har anført, at da direktivet i vidt omfang gentager indholdet af STCW-koden og de tekniske bilag, opfylder Storhertugdømmet Luxembourg allerede i vidt omfang de forpligtelser, der følger af direktivet. Den luxembourgske regering har imidlertid for at opfylde sine fællesskabsretlige forpligtelser fuldt ud fremsat et lovforslag, der skal gennemføre direktiv 98/35 og 94/58 ved en ændring af lov af 9. november 1990 og af 14. april 1992.

14 Den luxembourgske regering har i duplikken anført, at et forslag til en storhertugelig anordning om gennemførelse af direktivet er fremsendt til Conseil de gouvernement, som skal godkende den snarest muligt. Den har derfor opfordret Kommissionen til at hæve sagen og nedlagt påstand om frifindelse, subsidiært om udsættelse af sagen i afventning af, at Kommissionen hæver sagen.

15 Indledningsvis bemærkes, at der ikke er grund til, at Domstolen udsætter behandlingen af sagen (jf. bl.a. dom af 16.12.1999, sag C-47/99, Kommissionen mod Luxembourg, Sml. I, s. 8999, præmis 12).

16 Med hensyn til sagens realitet har Storhertugdømmet Luxembourg ikke bestridt, at det ikke har vedtaget de gennemførelsesforanstaltninger, der er nødvendige for at efterkomme direktivet, inden for den fastsatte frist. Under disse omstændigheder må traktatbruddet anses for godtgjort.

17 Følgelig må det fastslås, at Storhertugdømmet Luxembourg ikke har overholdt de forpligtelser, der påhviler det i henhold til direktivets artikel 2, idet det ikke inden for den fastsatte frist har sat de love og administrative bestemmelser, herunder eventuelle sanktionsbestemmelser, i kraft, der er nødvendige for at efterkomme direktivet.

Sagens omkostninger

18 I medfør af procesreglementets artikel 69, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Da Kommissionen har nedlagt påstand om, at Storhertugdømmet Luxembourg tilpligtes at betale sagens omkostninger, og Storhertugdømmet Luxembourg har tabt sagen, bør det pålægges det at betale sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN (Tredje Afdeling)

1) **Storhertugdømmet Luxembourg har tilsidesat de forpligtelser, der påhviler det i henhold til artikel 2 i Rådets direktiv 98/35/EF af 25. maj 1998 om ændring af direktiv 94/58/EF om minimumsuddannelsesniveauet for søfartserhverv, idet det ikke inden for den fastsatte frist har sat de love og administrative bestemmelser, herunder eventuelle sanktionsbestemmelser, i kraft, der er nødvendige for at efterkomme direktivet.**

2) **Storhertugdømmet Luxembourg betaler sagens omkostninger.**

Gulmann Puissochet Cunha Rodrigues

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 3. juli 2001.

R. Grass C. Gulmann

Justitssekretær Formand for Tredje Afdeling